

D 15

1 Bakgrund

Enligt 18 § första stycket revisorslagen (2001:883) gäller ett godkännande som revisor i fem år. Om en ansökan om fortsatt godkännande har gjorts före giltighetstidens utgång, fortsätter godkännandet att gälla till dess att beslut i saken har vunnit laga kraft. Enligt tredje stycket samma paragraf får RN eller, efter överklagande, en domstol bestämma att ett beslut om avslag på en ansökan ska gälla omedelbart.

A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om fortsatt godkännande som revisor. Hans nuvarande godkännande gäller till och med den 31 maj 2015. Ansökan om fortsatt godkännande inkom den 4 mars 2015. RN hade vid denna tidpunkt ett öppet disciplinärende avseende A-son. Ärendet var föranlett av att FAR hade informerat RN om att någon omkontroll av A-son inte hade kunnat ske på grund av att han hade utträtt som medlem av FAR. RN beslutade den 24 mars 2015 att handläggningen av det sistnämnda ärendet fortsättningsvis skulle ske inom ramen för detta ärende

A-son har utövat sin revisionsverksamhet i ett aktiebolag, Y AB (nedan benämnd revisionsbyrån). Han är ensam ägare och tillika styrelseledamot i revisionsbyrån.

2 RN:s utredning och A-sons uppgifter i ärendet

RN har från Skatteverket inhämtat skattekontoutdrag för Y AB för kalenderåren 2011–2014 samt för år 2015 fram till och med den 21 april 2015.

Av skattekontoutdragen framgår följande. Revisionsbyrån betalade varje månad under åren 2011 och 2012 skatter och avgifter alltför sent. De fem största förseningarna uppgick under år 2011 till mellan sex och 21 dagar och under år 2012 till mellan åtta och 13 dagar. Under år 2013 betalade revisionsbyrån skatter och avgifter alltför sent under samtliga månader. De elva största förseningarna uppgick till mellan sju och 13 dagar. Revisionsbyrån betalade under år 2014 skatter och avgifter för sent vid åtta tillfällen. De fyra största förseningarna uppgick till mellan sex och nio dagar. Slutligen betalade revisionsbyrån skatter och avgifter för sent under januari–april 2015. De tre största förseningarna uppgick till mellan åtta och tolv dagar.

A-son har förelagts att förklara skälen till de sena betalningarna av skatter och avgifter.

A-son har uppgett följande.

Hans verksamhet består i huvudsak av revisioner och han arbetar i stor utsträckning mot redovisningsbyråer med många små aktiebolag som kunder. Detta i kombination med en nedåtgående trend i näringslivet i de regioner där han är verksam har inneburit att många bolag har valt bort revision. Andra bolag har haft ekonomiska problem och av det skälet inte betalat sina fakturor i rätt tid. Den enkla förklaringen till att det har uppstått underskott på skattekontot är bristande likviditet. Då kunder släpar efter med betalningar, och efter det att han har betalat lön till sin anställda, har det inte funnits tillräckligt med likvida medel. Så fort likvida medel har flutit in har han gjort inbetalningar till skattekontot. Han har prioriterat detta framför att själv ta ut ersättning.

3 RN:s bedömning

Av 6 § jämförd med 4 § revisorslagen framgår vilka grundkrav som ställs på en godkänd revisor. Ett av dessa krav är att personen i fråga är redbar och i övrigt lämplig att utöva revisionsverksamhet. Kravet gäller inte bara vid tiden för godkännandet utan även fortsättningsvis.¹

Kravet på redbarhet och lämplighet går tillbaka på liknande bestämmelser i 1995 års revisorslag.² I författningskommentaren till 4 § i den lagen uttalas att det allmänna redbarhetskravet är avsett att markera att prövningen ska ta sikte på frågan om den sökandes allmänna hederlighet, pålitlighet och integritet motsvarar de krav som bör ställas på en revisor. I kravet ligger också ett krav på redbarhet i ekonomiska angelägenheter. Förutom ekonomiska brott kan underlåten betalning eller annan misskötsel av ekonomiska åtaganden ge anledning till tvekan om en persons lämplighet som revisor. Det är dock endast vid upprepade betalningsförsummelser och allvarlig misskötsel som sökandens lämplighet kan ifrågasättas.³

Lagstiftarens krav på lämplighet avspeglas också i den nuvarande revisorslagens bestämmelser om disciplinära åtgärder. Av 32 § framgår bl.a. att disciplinära åtgärder kan vidtas också mot den som åsidosätter sina skyldigheter som företrädare för revisionsföretag. Bestämmelsen är i första hand avsedd för fall då någon skyldighet mot det allmänna inte har fullgjorts, t.ex. deklaration eller inbetalning av skatt. Revisorn kan då meddelas en varning. Om omständigheterna är synnerligen försvårande, kan auktorisationen eller godkännandet upphävas. Detta torde kunna bli aktuellt t.ex. om revisorn upprepade gånger har försummat föreläggande att avge deklaration eller kontrolluppgifter eller att betala in skatter.⁴

Revisorslagens krav på lämplighet ska också ses i ljuset av det mera allmänna krav som följer av god revisorssed om att revisorer ska bedriva sin yrkesutövning under ordnade former och sträva efter sunda ekonomiska förhållanden.⁵

¹ Prop. 2000/01:146 s. 88 f.

² Lagen (1995:528) om revisorer.

³ Prop. 1994/95:152 s. 72.

⁴ Prop. 2000/01:146 s. 111.

⁵ Se FAR:s rekommendation Etik R 1 Yrkesetiska regler – regel 1.

Såsom ensam ägare till revisionsbyrån och ensam styrelseledamot i denna har A-son varit att anse som ställföreträdare för revisionsföretag och därmed också ansvarig för att skyldigheterna i skatte- och avgiftshänseende fullgjordes. RN konstaterar att A-son grovt har misskött revisionsföretagets förvaltning och ekonomiska angelägenheter genom att under lång tid underlåta att betala skatter och avgifter i rätt tid. Vad han har angett som förklaring till betalningsdröjsmålen medför ingen annan bedömning.

Misskötseln har inneburit att A-son har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter på områden där en revisor i sin yrkesutövning har en lagstadgad skyldighet att påtala fel och brister, se 9 kap. 34 § aktiebolagslagen (2005:551). Det är mot den bakgrunden uppenbart att A-son inte har levt upp till de krav på lämplighet i ekonomiska angelägenheter som ställs på en godkänd revisor. Det finns därför inte förutsättningar att bevilja hans ansökan om fortsatt godkännande. Ansökan ska alltså avslås. Med stöd av 18 § tredje stycket revisorslagen bestämmer RN att beslutet ska gälla omedelbart.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren vid Finansinspektionen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Bodil Björk samt revisionsdirektören Inger Blomberg som har föredragit ärendet.